

med Steenmure eller med Jord at gjøre, men var aldeles reent kirkelig, fundet jeg give ham nogenlunde Ret i, at denne Lov burde være Gjenstand for en ganske anden Behandling. Men her er der kun Tale om Benyttelsen af Steenmure og Kirkegaardsjord, og det er dog ikke nogen reent kirkelig Sag, men tværtimod en verdslig Sag, der hører under Rigsdagens Omraade, thi den kan have et kirkeligt Udseende. Spørgsmaalet om, hvor Brudevielse, Daab, eller Altergang kan forrettes, hører til de reent verdslige Sager, og ikke til de kirkelige; thi den Daab, jeg eller enhver anden Præst forretter i et Huus, en Skov eller en Grøtte, er ligesaa gyldig, naar den bliver forrettet rigtig med alt det, der fra Arilds Tid har været anseet for nødvendigt ved en kristelig Daab, som hvis den var forrettet indenfor de Steenmure, der kaldes Kirker; og den Altergang, der forrettes i et nok saa simpelt Huus eller paa Marken eller i Skoven, er ligesaa gyldig som den, der forrettes i de hvide Bygninger, der kaldes Kirker. Her er altsaa kun Spørgsmaal om Frihed til at benytte disse verdslige Bygninger, som vel i Grunden fremfor andre ere indviiede til kirkeligt Brug, men som ikke have nogen Betydning i og for sig som Kirker, thi efter Christendommens Grundsætninger er der en Kirke, hvor To eller Tre ere forsamlede i Herrens Navn, hvad enten det er i et Huus eller hvor som helst. Derfor har jeg, naar jeg skal udtale min Overbeviisning i Almindelighed om dette Lovforslag, fundet, at der er lagt alt for megen Vægt derpaa; thi der vilde Intet være tilhinder for, naar der var Beberere af et Sogn, der søgte Præsten i et andet, noget længere bortliggende Sogn, at denne da kunde forrette Daaben, Brudevielsen eller Altergangen i et Huus, uden at han behøvede at bruge Kirken. Det er kun en Formsig, en udvortes Form, og naar Folk ønske hellere at benytte Kirkebygningen paa den Tid, den kan bruges, og at benytte Kirkegaarden til Begravelser — hvad der er af endnu mindre Betydning — saa er ogsaa det en reent udvortes Sag. Jeg skal slutte, som jeg begyndte, med at sige, at denne Sag i Grunden er en borgerlig Sag, og hvis man endelig vil have Udtrykket „kirkelig“ med, saa er det i alt Fald en borgerlig-kirkelig

Sag, der staaer fuldstændig under den Lovgivende Magt.

F. Jørgensen: Saavidt jeg veed, er det ikke fuldstændig rigtig, at man, som den ærede sidste Taler sagde, skulde have Lov til at benytte Huse til de nævnte Handlinger. Saavidt jeg veed, er det Præsten forbudt at tage Fjolk til Alters i Huse undtagen i Nøds tilfælde. — Det, som den ærede første Taler (Krieger) egentlig sigtede til, var vistnok, at vi allerede havde den samme Tilladelse ved Anordning, som vi nu søge at gjøre gjældende ved Lov, og at der derfor ikke var nogen Grund til at vedtage denne Lov. Jeg troer dog ikke, der er saaringe Grund dertil; thi hvad der er givet ved Anordning, kan vistnok tages tilbage af en enkelt Minister ved Anordning. Saavidt jeg erindrer, blev det udtalt ved en tidligere Behandling, at det var Meningen af denne Anordning, at naar der ikke var Noget i Veien, skulde Biskoppen uden videre give denne Tilladelse til at gaae til Alters i Sognekirken. Vi have nu imidlertid seet, at dette er blevet nægtet baade af Biskoppen og Ministeren, uden at det er opløst, at der har været mindste Grund dertil, saa jeg virkelig troer, at denne Lov er nødvendig og ønskelig. Det kunde vistnok, som allerede omtalt, have været ønskeligt og hensigtsmæssigt, om Altergangen havde været medtaget under Lovforslagets almindelige Regel; men det er ikke skeet, og saa maae vi lade os nøie med, hvad vi have, og jeg haaber, at ikke Mange vilde følge den ærede første Talers Opfordring, men give dette hensigtsmæssige og billige Lovforslag deres Stemme.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet: Regjeringen har, som bekjendt, ikke draget denne Sag frem, end mindre anerkjendt Nødvendigheden af dens Fremme ved Lovgivningsmagtens Hjælp. Ellers vilde den Betragtning, som den ærede første Taler (Krieger) fremsførte om Lovgivningsmagtens Forhold til denne Sag, ogsaa have gjort det meget vanskeligt for Regjeringen ikke at fraa raade Hans Majestæt Kongen Vedtagelsen af en saadan Lov; men man har fundet at maatte gaae ud fra, at Sagen i det Væsentlige dreier